ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH TUYÊN QUANG
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT

Số: 30 /BC- SNN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Tuyên Quang, ngày 06 tháng 02 năm 2023

BÁO CÁO
Tổng kết công tác phòng chống thiên tai và triển khai nhiệm vụ năm 2023

Kính gửi:
- Ban chỉ đạo Quốc gia về phòng chống thiên tai;
- Ủy ban Quốc gia Ứng phó sự cố thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn.

Thực hiện chỉ đạo của Ban chỉ đạo Quốc gia về phòng, chống thiên tai tại Văn bản số 90/QGPCTT ngày 20/12/2022 về việc tổng kết công tác Phòng chống thiên tai năm 2022 và triển khai nhiệm vụ năm 2023.

Căn cứ nhiệm vụ được giao, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn – Cơ quan Thường trực Phòng chống thiên tai của Ban chỉ huy Phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn tỉnh Tuyên Quang tổng hợp, báo cáo như sau:

I. TỔNG KẾT CÔNG TÁC PHÒNG CHỐNG THIÊN TAI NĂM 2022

1. Tình hình thiên tai, thiệt hại năm 2022

1.1 Tình hình thiên tai

a) Khí tượng - Thủy văn

Trong năm trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang thời tiết có nhiều diễn biến bất thường hiện tượng mưa lớn kèm gió lốc, sạt lở đất, ngập lụt, rét đậm, rét hại xảy ra gây thiệt hại và ảnh hưởng đến đời sống và sản xuất của nhân dân trên địa bàn tỉnh, cụ thể như sau:

- Diễn biến không khí lạnh, rét đậm, rét hại: Năm 2022 có 26 đợt không khí lạnh và không khí lạnh tăng cường ảnh hưởng tới thời tiết các khu vực trong tỉnh. Từ tháng 01 đến tháng 12/2022 trên địa bàn tỉnh chịu ảnh hưởng của 04 đợt rét đậm, rét hại diện rộng *(tổng số 18 ngày)*. Trong đó đợt không khí lạnh mạnh nhất xảy ra ngày 18/02 đã làm nhiệt độ trung bình ngày giảm sâu từ 4,0-5,0^{0}C gây ra một đợt rét đậm, rét hại kéo dài 6 ngày *(từ ngày 20-25/02)*. Nhiệt độ thấp nhất đợt rét này phổ biến từ 8,6-9,0^{0}C. Đây cũng là nhiệt độ thấp nhất mùa Đông xuân 2021-2022 trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.

- Diễn biến nắng nóng: Nền nhiệt độ trung bình năm 2022 các khu vực trên địa bàn tỉnh đều ở mức cao hơn so với trung bình nhiều năm từ 0,5-1.5^{0}C, tháng 11 cao hơn trung bình nhiều năm từ 3-4^{0}C. Tháng 2 và tháng 5/2022 nhiệt độ trung bình tháng các khu vực thấp hơn trung bình nhiều năm từ 2,0-3.0^{0}C. Từ

tháng 6 đến nửa đầu tháng 8 năm 2022 trên địa bàn tỉnh xảy ra 6 đợt nắng nóng diện rộng, các đợt nắng nóng thường kéo dài từ 2 đến 4 ngày. Tuy nhiên, các đợt nắng nóng này không quá gay gắt, số ngày có nhiệt độ trên 37 độ không nhiều. Nhiệt độ cao nhất mùa hè năm 2022 phổ biến 37 đến 38 độ.

- Tình hình thuỷ văn: Các tháng mùa cạn đầu năm 2022 mực nước trên sông dao động phụ thuộc hoàn toàn vào điều tiết của các hồ chứa và đập thủy điện tuyến trên. Lũ năm 2022 xuất hiện và kết thúc sớm hơn so với trung bình nhiều năm (trận lũ đầu tiên xuất hiện ngày 16/4/2022, trận lũ cuối cùng xuất hiệnngày 18/9/2022). Toàn mùa trên hệ thống sông Lô xuất hiện 08 đợt lũ nhỏ và 1 đợt lũ vừa (đỉnh lũ trên sông Lô Gâm ở mức báo động I đến xấp xỉ báo động III). Từ ngày 01 -15 tháng 6, hồ thuỷ điện Tuyên Quang lần lượt mở 02 cửa xả đáy để xả lũ (lưu lượng xả xuống hạ du lớn nhất là 1.862m3/s) đỉnh lũ trên sông Gâm tại Na Hang và Chiêm Hóa đạt từ báo động I đến báo động II.

b) Tình hình mưa lớn, dông, lốc: Từ tháng 01 đến tháng 12 năm 2022, trên địa bàn tỉnh đã xảy ra cục bộ một số đợt mưa dông kèm tố, lốc và gió giật mạnh. Trong đó, 02 đợt mưa lớn kèm dông, lốc ngày 23 tháng 3 và 26 tháng 6 đã gây sập đổ và tốc mái một số nhà dân trên địa bàn huyện Yên Sơn và Hàm Yên. Tổng lượng mưa năm 2022 phổ biến ở mức cao hơn so với trung bình nhiều năm. Trong đó tháng 5 tổng lượng mưa cao hơn TBNN từ 70-150%, cá biệt tháng 2 năm 2022 có lượng mưa cao hơn trung bình nhiều năm từ 200 đến 250%. Trong năm 2022 trên địa bàn tỉnh đã xảy ra 13 đợt mưa lớn, các đợt mưa lớn tập trung chủ yếu từ tháng 6 đến tháng 8. Trong đó một số đợt mưa lớn xảy ra trong thời gian ngắn, cụ thể:

+ Từ ngày 22 - 24 tháng 3: Các khu vực trong tỉnh đã có mưa vừa, mưa to với lượng mưa phổ biến từ 30-80mm, một số nơi có mưa rất to như: Kiến Thiết *(Yên Sơn)*: 238mm; Phúc Ninh *(Yên Sơn)*: 159mm; Phúc Yên *(Lâm Bình)*: 156mm.

+ Từ ngày 21 - 24 tháng 5: Các khu vực đã có mưa to đến rất to với tổng lượng mưa phổ biến từ 200-300mm, một số nơi có mưa với lượng lớn hơn như: Hà Lang *(Chiêm Hóa):* 383mm; Phù Lưu *(Hàm Yên)*: 421mm; Yên Lâm *(Hàm Yên)*: 408mm.

+ Từ ngày 10 - 12 tháng 8: Do ảnh hưởng của hoàn lưu bão số 2 *(MuLan)*, trên địa bàn tỉnh đã có mưa vừa, mưa to *(có nơi mưa rất to)*. Tổng lượng mưa phổ biến từ 80 đến 150mm, một số nơi có lượng lớn như: Thị trấn Sơn Dương *(Sơn Dương)*: 213mm, Tiến Bộ *(Yên Sơn)*: 183mm.

+ Từ ngày 25 - 26 tháng 8: Do ảnh hưởng của hoàn lưu bão số 3, các khu vực trong tỉnh có mưa to đến rất to với tổng lượng mưa phổ biến từ 70 đến 150mm trong 24h, riêng huyện Sơn Dương có lượng mưa từ 150-200mm; một số nơi có lượng mưa lớn như: Tiến Bộ *(Yên Sơn)*: 262mm; Thị trấn Sơn Dương *(Sơn Dương)*: 255mm; Thượng Ấm *(Sơn Dương)*: 249mm.

c) Bão và áp thấp nhiệt đới: Năm 2022 trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang chịu ảnh hưởng của hoàn lưu 02 cơn bão, ấp thấp nhiệt đới, cụ thể như sau:

+ Bão số 2: Từ ngày 10 - 12 tháng 8, hoàn lưu bão số 3 đã gây mưa vừa, mưa to trên địa bàn toàn tỉnh với lượng mưa phổ biến 70 đến 150mm.

+ Bão số 3: Từ ngày 25 - 26 tháng 8, hoàn lưu bão số 3 đã gây mưa to đến rất to trên địa bàn toàn tỉnh với tổng lượng mưa phổ biến từ 70 đến 150mm, riêng huyện Sơn Dương có mưa rất to, lượng mưa từ 150 đến 200mm.

d) Tình hình sạt lở đất, lũ ống lũ quét và ngập úng cục bộ : Năm 2022 trên địa bàn tỉnh đã xảy ra 09 đợt lũ quét, sạt lở đất và ngập úng, trong đó đợt có quy mô lớn nhất xảy ra từ 22-26/5 đã gây thiệt hại về người tài sản nhân dân.

e) Diễn biến thiên tai : Trong năm 2022 trên địa bàn tỉnh đã có 13 đợt thiên tai *(01 đợt rét đậm, rét hại, 12 đợt mưa vừa, mưa to cục bộ)* gây thiệt hại về người, nhà ở, tài sản, hoa màu và các công trình hạ tầng của nhà nước, làm ảnh hưởng không nhỏ đến sản xuất và đời sống của nhân dân.

1.2 Tình hình thiệt hại do thiên tai gây ra:

- Thiệt hại về người*(do sạt lở đất, nước lũ cuấn trôi)*: 05 người chết *(trẻ em 02, nữ 02)*, 06 người bị thương *(trẻ em 03, nữ 03)*.

- Nhà ở bị sập đổ, sạt lở, tốc mái hư hỏng: 988 nhà.

- Thiệt hại về giáo dục: 12 điểm trường bị ảnh hưởng.

- Thiệt hại nông lâm nghiệp: trên 3.288 ha lúa và hoa màu ảnh hưởng; 222 ha cây trồng hàng năm và cây ăn quả bị ảnh hưởng, thiệt hại; 84 còn gia súc bị chết; 49 ha thủy sản bị ảnh hưởng, thiệt hại.

- Thiệt hại về thủy lợi, nước sạch: 06 công trình đầu mối đập dâng, hồ chứa bị sạt lở hư hỏng; 795 m kè bờ sông, suối bị hư hỏng, sạt lở; 748 m kênh mương bị hư hỏng.

- Thiệt hại về giao thông: Đường Quốc lộ**:** 33.769 m3 đất taluy bị sạt lở (QL 2, 37, 279, 280 trên địa bàn huyện Yên Sơn, Sơn Dương, Na Hang, Hàm Yên); 01 công trình phụ trợ bị hư hỏng, 05 điểm thường xảy ra ngập gây ách tắc; đường địa phương: Chiều dài sạt lở, hư hỏng: 2.819 m ; khối lượng đất, đá sạt lở: 123.967 m3; 83 điểm bị sạt lở, ngập.

- Thiệt hại về các công trình khác: Thuyền du lịch, thuyền vận chuyển bị lật, chìm; tường rào bị đổ, trang thiết bị trường học, đồ dùng sinh hoạt của gia đình bị hư hỏng…

- Tổng giá trị ước thiệt hại khoảng: **418,9 tỷ đồng** *(trong đó thiệt hại năm 2022 khoảng: 75 tỷ đồng; thiệt hại các công trình hạ tầng Phòng chống thiên tai bị hư hỏng từ các năm trước cần khắc phục khoảng: 343,9 tỷ đồng)*

(Chi tiết có biểu tổng hợp thiệt hại kèm theo)

2. Kết quả thực hiện công tác phòng chống thiên tai năm 2022

a) Về phòng ngừa:

- Kiện toàn Ban Chỉ huy PCTT và TKCN, Văn phòng thường trực Ban Chỉ huy PCTT và TKCN các cấp; đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, xây dựng cơ sở dữ liệu, công cụ hỗ trợ điều hành:

+ Với phương châm: "Chủ động phòng, tránh, đối phó kịp thời, khắc phục khẩn trương và có hiệu quả", tỉnh Tuyên Quang đã ban hành Quyết định số 481/QĐ-UBND ngày 04/5/2022 về kiện toàn Ban chỉ huy PCTT và TKCN tỉnh; Quyết định số 680/QĐ-UBND ngày 13/6/2022 về Ban hành Quy chế hoạt động

của Ban Chỉ huy Phòng, chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn tỉnh Tuyên Quang

+ Về kiện toàn Văn phòng Thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN các cấp: Văn phòng Thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh do Chi cục Thủy lợi, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn kiêm nhiệm thực hiện nhiệm vụ trực ban chung theo quy định, tham mưu cho Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh trong chỉ đạo điều hành thực hiện các nhiệm vụ phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn trên địa bàn tỉnh; đối với cấp huyện, Văn phòng Thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN cấp huyện do Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện và Phòng Kinh tế thành phố đảm nhiệm.

+ Việc đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị và ứng dụng khoa học, công nghệ trong cảnh báo, ứng phó thiên tai được tăng cường: Văn phòng thường trực Ban chỉ huy PCTT-TKCN tỉnh và các cấp thực hiện đầu tư, mua sắm trang thiết bị theo nguồn chi thường xuyên từ Ngân sách địa phương và các nguồn kinh phí hợp pháp. Trong năm 2022, Văn phòng thường trực Ban chỉ huy PCTT-TKCN tỉnh đã được trang bị 03 máy tính xách tay, ngoài ra thực hiện tiếp nhận và thuê bao dịch vụ 15 trạm đo mưa tự động do Quỹ phòng tránh thiên tai tài trợ, nâng tổng số trạm đo mưa do Văn phòng thường trực BCH PCTT-TKCN tỉnh quản lý 53 trạm; sử dụng dữ liệu và bản đồ phòng chống thiên tai theo Kế hoạch phòng chống thiên tai giai đoạn 2021-2025 và Đề án Điều tra, đánh giá và phân vùng cảnh báo nguy cơ trượt lở đất đá các vùng miền núi Việt Nam và hệ thống cơ sở dữ liệu các công trình thủy lợi để tham mưu, chỉ đạo việc phòng, chống thiên tai và đảm bảo an toàn hồ chứa trên địa bàn tỉnh được kịp thời, hiệu quả.

- Triển khai Chiến lược quốc gia PCTT đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050, Kế hoạch PCTT giai đoạn 2021-2025, Phương án ứng phó ứng với cấp độ rủi ro thiên tai:

Ủy ban nhân dân tỉnh Tuyên Quang đã ban hành Quyết định số 718/QĐ-UBND ngày 23/11/2021 về phê duyệt kế hoạch PCTT giai đoạn 2021-2025; ban hành Kế hoạch số 96/KH-UBND ngày 28/5/2022 về Kế hoạch phòng, chống thiên tai trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang năm 2022; Quyết định số 604/QĐ-UBND ngày 28/5/2022 Phương án ứng phó thiên tai theo cấp độ rủi ro trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang. Trong đó giao các Sở, ngành, UBND các huyện thành phố căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao tổ chức thực hiện các nhiệm vụ:

+ Đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền để nâng cao nhận thức của cộng đồng địa phương về phòng, chống thiên tai và biến đổi khí hậu, đặc biệt là triển khai thực hiện Đề án "Nâng cao nhận thức cộng đồng và quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng, đến năm 2030".

+ Tăng cường nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ trong công tác dự báo, cảnh báo khí tượng, thủy văn, phòng chống thiên tai.

+ Nâng cao năng lực ứng phó với thiên tai của các ngành, các cấp chủ động ứng phó kịp thời, hiệu quả các tình huống có thể xảy ra.

+ Làm tốt công tác dự báo, cảnh báo, thiên tai và tác động của biến đổi khí hậu. Thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm chủ động phòng, chống, hạn chế tác động của lũ lụt, sạt lở bờ sông, sử dụng năng lượng tiết kiệm, hiệu quả.

+ Lồng ghép nội dung các Kế hoạch, Phương án, đề án về công tác phòng chống thiên tai của tỉnh vào quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của ngành, địa phương; đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội đáp ứng tốt nhu cầu cần thiết trong công tác PCTT: Hạ tầng giao thông, thủy lợi; hạ tầng cung cấp điện, hạ tầng viễn thông; hạ tầng văn hóa - xã hội...

- Công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức và kỹ năng ứng phó của các cấp chính quyền, người dân, cộng đồng về PCTT:

+ Các cơ quan truyền thông của địa phương đã xây dựng các chương trình, phóng sự, bản tin tuyên truyền về công tác phòng, chống thiên tai, tuyên truyền, phổ biến các Văn bản quy phạm pháp luật về PCTT, các Kế hoạch PCTT, phương án ứng phó thiên tai, các Chỉ thị, Nghị quyết...; Cập nhật bản tin thiên tai, bản tin thời tiết trên cổng thông tin điện tử của tỉnh, các trang thông tin điện tử của Sở Nông nghiệp và PTNT, Sở Tài nguyên và Môi trường,...

+ Thực hiện lồng ghép nội dung phòng chống và giảm nhẹ rủi ro thiên tai trong các buổi sinh hoạt Hội, các buổi toạ đàm, các câu lạc bộ, hoạt động ngoại khoá; Thực hiện treo băng rôn tuyên truyền về ngày truyền thống phòng chống thiên tai tại các cơ quan, đơn vị; thực hiện tiếp sóng truyền hình trực tiếp lễ phát động Tuần lễ Quốc gia phòng chống thiên tai của Ban chỉ đạo Quốc gia về PCTT trên đài phát thanh truyền hình tỉnh.

+ Tuyên truyền, vận động nhân dân nâng cao ý thức bảo vệ rừng, cấm chặt phá rừng làm nương rẫy, tăng cường trồng và bảo vệ rừng đầu nguồn để hạn chế các hiện tượng lũ quét, lũ ống, sạt lở đất xảy ra, giữ vững tỷ lệ che phủ của rừng trên 65 %.

+ Các trường học trên địa bàn tỉnh đã xây dựng phương án đảm bảo an toàn cho học sinh, trang bị thiết bị, dụng cụ học tập và cơ sở hạ tầng giáo dục khi xảy ra các tình huống thiên tai, thực hiện lồng ghép một số nội dung phòng, chống thiên tai với một số môn học để đưa vào chương trình giáo dục thường xuyên, chương trình giảng dạy cấp tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông *(Các nội dung giáo dục như: "Ứng phó với biến đổi khí hậu", "Môi trường", "Kỹ năng sống", "Phòng chống tai nạn thương tích" cùng với nội dung "Hỗ trợ tâm lý trẻ em trong các hoạt động giáo dục trong hoàn cảnh khẩn cấp"...)* đảm bảo phù hợp với chương trình giáo dục các cấp trên địa bàn tỉnh.

+ Tổ chức các đợt huấn luyện, diễn tập nâng cao nhận thức năng lực người dân về công tác phòng chống thiên tai, phòng chống cháy nổ, phòng chống cháy rừng, phương án cứu hộ cứu nạn đã được tổ chức từ cấp huyện đến cấp xã.

- Kết quả triển khai thực hiện Nghị quyết số 76/NQ-CP ngày 18/6/2019 của Chính phủ về công tác phòng, chống thiên tai; Chỉ thị số 42/CT-TW ngày 24/3/2020 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác phòng ngừa, ứng phó và khắc phục hậu quả thiên tai:

Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành và triển khai Kế hoạch số 85/KH-UBND ngày 07/9/2018 của UBND tỉnh về thực hiện Nghị quyết số 76/NQ-CP của Chính phủ và Kế hoạch số 103/KH-UBND thực hiện Kế hoạch số 425-KH/TU ngày 24/8/2020 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW ngày

24/3/2020 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng ngừa, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai với kết quả như sau:

+ Tổ chức kiện toàn Ban Chỉ huy PCTT và TKCN các cấp từ cấp tỉnh đến cấp xã (bao gồm các cơ quan, đơn vị và các Sở, ban, ngành có liên quan trên địa bàn tỉnh); xây dựng quy chế tổ chức, hoạt động và phân công nhiệm vụ cụ thể đối các thành viên Ban Chỉ huy PCTT và TKCN các cấp.

+ Tổ chức tập huấn tuyên truyền, truyền thông lồng ghép nội dung phòng chống thiên tai tại các hội nghị ở các cấp, đoàn thể.

+ Chủ động điều chỉnh kế hoạch và bố trí nguồn vốn thực hiện nâng cấp, sửa chữa, khắc phục khẩn cấp đối với các công trình phòng, chống thiên tai bị hư hỏng, ưu tiên hồ, đập, đê điều, di chuyển dân cư, khắc phục sạt lở để đảm bảo an toàn trước mùa mưa lũ.

+ Tăng cường kiểm tra, giám sát công tác quản lý, vận hành hồ chứa và thực hiện nghiêm việc cung cấp đầy đủ thông tin phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành theo quy định và đảm bảo an toàn vùng hạ du khi xả lũ trên địa bàn.

+ Tăng cường kiểm tra, quản lý chặt chẽ việc khai thác tài nguyên khoáng sản, cát sỏi lòng sông, nhất là các khu vực có nguy cơ làm gia tăng thiên tai.

- Kết quả triển khai thực hiện Bộ chỉ số đánh giá công tác phòng, chống thiên tai cấp tỉnh; phòng trào thi đua "Chủ động phòng, chống thiên tai, xây dựng cộng đồng an toàn" giai đoạn 2021-2025:

+ Kết quả triển khai thực hiện Bộ chỉ số: Văn phòng thường trực đã tổ chức cập nhật các số liệu, dữ liệu theo yêu cầu lên phần mềm trực tuyến và dự thảo chấm điểm theo thang điểm của Bộ tiêu chí.

+ Kết quả thực hiện phòng trào thi đua "Chủ động phòng, chống thiên tai, xây dựng cộng đồng an toàn" giai đoạn 2021-2025: UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 156/KH-UBND ngày 20/9/2021 về tổ chức thực hiện phong trào thi đua "Chủ động phòng, chống thiên tai, xây dựng cộng đồng an toàn"giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang với mục tiêu: Nhằm kịp thời phát hiện, biểu dương, khen thưởng tập thể, cá nhân điển hình trong công tác phòng, chống thiên tai trên địa bàn.

- Tình hình thực hiện phương châm "Bốn tại chỗ" tại địa phương gắn xây dựng cộng đồng an toàn với thực hiện tiêu chí an toàn về phòng, chống thiên tai trong xây dựng nông thôn mới; củng cố nâng cao năng lực hoạt động của đội xung kích PCTT cấp xã.

+ Kết quả tình hình thực hiện phương châm "Bốn tại chỗ" gắn với xây dựng nông thôn mới: Kết quả đến nay trên địa bàn tỉnh đã có 54/122 xã đạt nông thôn mới (trong đó có 09 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, 01 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu), riêng về tiêu chí 3.2 " Đảm bảo đủ điều kiện đáp ứng yêu cầu dân sinh và theo quy định về phòng, chống thiên tai tại chỗ" đã có 122/122 xã đạt tiêu chí, sẵn sàng chủ động ứng phó khi có thiên tai xảy ra trên địa bàn.

+ Kết quả xây dựng, củng cố lực lượng xung kích PCTT: Tỉnh Tuyên Quang có 100% số xã, phường, thị trấn (138/138) thành lập đội xung kích phòng chống thiên tai cấp xã (Tổng số có 15.203 người tham gia với 7.587 là lực lượng dân

quân làm nòng cốt, lực lượng khác là 7.616 người). Các thành viên lực lượng xung kích phòng chống thiên tai cấp xã đã được huấn luyện, tập huấn các kiến thức về ứng phó thiên tai, tìm kiếm cứu nạn.

- *Công tác quản lý, đầu tư xây dựng và duy tu, bảo dưỡng, nâng cấp đê điều, hồ đập và công trình phòng, chống thiên tai khác.*

+ Đối với các công trình thủy lợi trên địa bàn tỉnh được giao cho 139 Ban Quản lý công trình thủy lợi *(01 Ban Quản lý khai thác công trình thủy lợi cấp tỉnh và 138 Ban Quản lý công trình thủy lợi cơ sở)* tổ chức quản lý, khai thác và bảo vệ theo mô hình tại Quyết định số 21/2013/QĐ-UBND ngày 01/11/2013 và Quyết định số 36/2022/QĐ-UBND ngày 10/10/2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh Tuyên Quang. Năm 2022, tỷ lệ tưới chắc cho lúa của các công trình thủy lợi đạt trên 85% so với kế hoạch gieo cấy lúa Ủy ban nhân dân tỉnh đã giao, ngoài ra còn phục vụ tưới cho một số diện tích cây trồng màu và cấp nước nuôi trồng thủy sản.

+ Đối với các công trình đê điều trên địa bàn tỉnh được giao cho UBND các xã có đê quản lý theo Quyết định số 21/2013/QĐ-UBND ngày 01/11/2013 và thành lập lực lượng quản lý đê nhân dân thường xuyên kiểm tra, bảo vệ đê điều, hàng năm thực hiện rà soát, báo cáo hiện trạng công trình, căn cứ tình hình hư hỏng, thiệt hại về đê điều, UBND cấp huyện, tỉnh bố trí nguồn kinh phí từ ngân sách địa phương và các nguồn vốn hợp pháp khác để thực duy tu, sửa chữa đảm bảo an toàn đê điều.

- *Công tác kiện toàn bộ máy, kết quả thu, chi Quỹ PCTT theo quy định tại Nghị định 78/2021/NĐ-CP ngày 08/01/2021.*

Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Quyết định số 2146/QĐ-UBND ngày 31/12/2021 về việc thành lập Quỹ Phòng, chống thiên tai tỉnh Tuyên Quang và ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của Quỹ tại Quyết định số 01/QĐ-HĐQL ngày 26/01/2022; ban hành Quyết định số 33/2022/QĐ-UBND ngày 29/9/2022 của UBND tỉnh Quy định về phân bổ kinh phí và nội dung, mức chi từ nguồn thu Quỹ Phòng, chống thiên tai tỉnh Tuyên Quang. Kết quả thu chi Quỹ PCTT đến 30/12/2022 như sau:

+ Kết quả thu Quỹ từ năm 2015-2022: 28.664.207.957 đồng (trong đó Năm 2022 thu được: 2.354.301.928 đồng)

+ Kết quả chi Quỹ từ năm 2015-2022: 23.664.495.570 đồng (trong đó năm 2022 đã thực hiện chi: 2.928.458.182 đồng)

+ Tồn Quỹ tại tài khoản đến ngày 30/12/2022: 4.999.712.387 đồng.

- *Tổ chức đào tạo, tập huấn, diễn tập phương án ứng phó thiên tai ở các cấp:* Năm 2022 đã tổ chức thực hiện 03 cuộc diễn tập phòng chống thiên tai. Trong đó: Cấp huyện 01 cuộc: Diễn tập ứng phó bão, lụt và tìm kiếm cứu nạn tại huyện Sơn Dương với 920 lượt người tham gia; cấp xã 02 cuộc: Diễn tập ứng phó bão, lụt và tìm kiếm cứu nạn (tại các xã Tân Thành, huyện Hàm Yên; xã An Khang, thành phố Tuyên Quang) với trên 425 lượt người tham gia.

- *Kết quả thực hiện các chương trình, đề án, dự án liên quan đến phòng, chống thiên tai:* Trên địa bàn tỉnh hiện đang triển khai Dự án *"Tăng cường năng*

lực phòng chống và khắc phục hậu quả thiên tai" do Tổ chức Church World Service (CWS) Việt Nam tài trợ tại xã Trung Hà, Tri Phú, huyện Chiêm Hoá, với mục tiêu thúc đẩy, tăng cường năng lực về mặt kỹ thuật trong công tác quản lý, giảm thiểu rủi ro thiên tai của các cơ quan chức năng địa phương và khả năng phòng chống rủi ro thiên tai và phục hồi của các cộng đồng thôn, xóm tại huyện Chiêm Hóa với tổng kinh phí: 3,5 tỷ đồng, thực hiện trong giai đoạn 2020-2023.

b) Công tác ứng phó:

- *Công tác dự báo, cảnh báo so với diễn biến thiên tai thực tế tại địa phương:* Việc dự báo, cảnh báo về thiên tai trên địa bàn tỉnh trên cơ sở các bản tin dự báo, cảnh báo của Đài khí tượng thủy văn tỉnh Tuyên Quang, Trung tâm Dự báo Khí tượng thủy văn Quốc gia và dữ liệu từ hệ thống các trạm đo mưa, trạm đo mực nước chuyên dùng (tổng số trạm quan trắc khí tượng, thuỷ văn: 70 trạm; Trạm quan trắc giám sát mực nước tự động: 03 hồ chứa thuỷ lợi). Các bản tin dự báo, cảnh báo khí tượng thủy văn nguy hiểm được cảnh báo trước 6-72 giờ tùy từng loại bản tin. Với bản tin hàng ngày dự báo sớm trước 12-24 giờ, với chất lượng dự báo đạt trên 80%.

- *Công tác thông tin, truyền tải các bản tin cảnh báo, dự báo đến các cấp chính quyền, người dân, cộng đồng để chủ động phòng tránh:* Các cơ quan, đơn vị: Đài Khí tượng Thủy văn tỉnh, Ban Chỉ huy Phòng chống thiên tai – Tìm kiếm cứu nạn tỉnh, Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Thông tin và truyền thông, báo Tuyên Quang đã phối hợp chặt chẽ trong việc tuyên truyền phổ biến kiến thức về khí tượng thuỷ văn, đưa tin bài, thực hiện các phóng sự về tình hình thời tiết cực đoan trên địa bàn tỉnh, kết hợp đa dạng các hình thức thông tin trong việc cảnh báo, dự báo thiên tai để kịp thời thông tin cảnh báo sâu rộng đến các cấp chính quyền và người dân góp phần nâng cao tính chủ động trong việc phóng tránh, giảm thiểu đến mức thấp nhất thiệt hại do thiên tai gây ra.

- *Công tác chỉ đạo, chỉ huy triển khai các biện pháp ứng phó thiên tai, nhất là sơ tán dân tại các khu vực có nguy cơ cao:*

+ Thực hiện nghiêm Quy chế về công tác trực Phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn, Ban Chỉ huy PCTT-TKCN các cấp tổ chức trực ban 24/24; khi có cảnh báo thiên tai thực hiện triển khai và chỉ đạo kịp thời công tác ứng phó với thiên tai: tổ chức sơ tán dân ra khỏi vùng nguy hiểm, hướng dẫn người dân chủ động thực hiện các biện pháp đảm bảo an toàn; sẵn sàng lực lượng, vật tư, phương tiện thực hiện ứng phó theo phương án đã được phê duyệt nên đã giảm thiểu được thiệt hại do thiên tai gây ra.

+ Ban chỉ huy PCTT-TKCN các huyện, thành phố đã chủ động kiểm tra tình hình thiệt hại trên địa bàn, chỉ đạo lực lượng tại chỗ thực hiện khắc phục các thiệt hại, đảm bảo an toàn về người, triển khai thực hiện phương án khắc phục sau thiên tai; chủ động sử dụng nguồn kinh phí của cơ quan, đơn vị và nguồn dự phòng ngân sách các cấp để hỗ trợ, khắc phục thiệt hại.

- *Công tác đảm bảo an toàn đê điều, hồ đập và công trình phòng, chống thiên tai:* UBND tỉnh đã chỉ đạo tổ chức xây dựng và phê duyệt các phương án hộ đê và đảm bảo an toàn các điểm xung yếu đê điều; xây dựng và phê duyệt các

phương án đảm bảo an toàn hạ du các hồ chứa thủy điện, thuỷ lợi trọng điểm..., trước và sau mùa mưa bão thực hiện kiểm tra công trình thủy lợi, đê điều và đề xuất các biện pháp đảm bảo an toàn công trình. Ủy ban nhân dân các cấp đã chủ động huy động tổng hợp các nguồn lực để thực hiện nâng cấp, sửa chữa đảm bảo công trình và khu dân cư.

c) Kết quả huy động và triển khai hoạt động khắc phục hậu quả, phục hồi tái thiết sau thiên tai

Các cơ quan đơn vị trên địa bàn tỉnh đã chủ động sử dụng các nguồn kinh phí Quỹ Phòng, chống thiên tai, ngân sách dự phòng và các nguồn vốn hợp pháp khác để tổ chức thực hiện hỗ trợ khắc phục các thiệt hại do thiên tai gây ra, trong năm 2022 huy động tổng 1163 lượt cán bộ (308 người), dân quân (855 người) tham gia ứng phó sự cố thiên tai và tìm kiếm cứu nạn; thực hiện khắc phục thiệt hại với tổng kinh phí trên: 32.633 triệu đồng, trong đó: Ngân sách địa phương và các nguồn vốn hợp pháp là 29.705 triệu đồng, Quỹ PCTT: 2.928 triệu đồng; ngoài ra vận động nhân dân đóng góp nhiều ngày công giúp đỡ sửa chữa khắc phục nhà ở bị thiệt hại do thiên tai.

Trong năm 2022, tỉnh Tuyên Quang đã được Thủ tướng Chỉnh phủ hỗ trợ 40 tỷ đồng thực hiện khắc phục hậu quả thiên tai 10 tháng đầu năm 2022 theo Quyết định số 1661/QĐ-TTg ngày 31/12/2022, đến nay tỉnh Tuyên Quang đã thực hiện phân bổ kinh phí để khắc phục 05 công trình bị thiệt hại, hư hỏng do thiên tai năm 2022 gây ra.

3. Bài học kinh nghiệm; khó khăn, vướng mắc, đề xuất kiến nghị

a) Bài học kinh nghiệm

- Trước mùa mưa bão phải tiến hành rà soát các công trình hạ tầng, đặc biệt là công trình phòng chống thiên tai, công trình giao thông, thủy lợi... kịp thời tu bổ sửa chữa đảm bảo an toàn công trình; rà soát các hộ dân trong vùng có nguy cơ thiên tai để di dời và có phương án sơ tán khi có mưa, lũ xảy ra đảm bảo an toàn tính mạng, tài sản của nhân dân.

- Trong mùa mưa bão phải thường xuyên kiểm tra các cơ sở hạ tầng, các khu vực có nguy cơ cao có thể xảy ra sự cố do thiên tai để kịp thời phát hiện, xử lý khắc phục ngay khi mới có hiện tượng nguy cơ xảy ra để giảm thiểu thiệt hại có thể xảy ra.

- Nắm chắc diễn biến, tình hình thiên tai, huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và người dân trong công tác phòng ngừa, ứng phó, khắc phục khi có thiên tai xảy ra.

- Khắc phục tính chủ quan bằng việc tăng cường tuyên truyền vận động để mọi người dân nâng cao ý thức chủ động phòng tránh và khắc phục hậu quả thiên tai; thường xuyên rà soát xây dựng phương án và kiên quyết di chuyển những hộ dân nằm trong vùng nguy hiểm có nguy cơ xảy ra lũ quét, sạt lở đất đến nơi an toàn trước mùa mưa bão.

- Công tác chỉ đạo của Ban Chỉ huy PCTT-TKCN từ tỉnh đến huyện, từ huyện đến cơ sở phải kiên quyết đồng bộ và kịp thời; thông tin, hướng dẫn kịp thời, đầy đủ diễn biến thiên tai tới người dân, các cấp ủy, chính quyền; tổ chức

thực hiện tốt phương châm "Bốn tại chỗ" và "Ba sẵn sàng" và nghiêm túc chế độ thường trực, báo cáo định kỳ và đột xuất về công tác PCTT.

b) Khó khăn

- Lực lượng làm công tác phòng chống thiên tai chủ yếu là lực lượng kiêm nhiệm, thường xuyên có sự thay đổi nên còn hạn chế trong công tác triển khai thực hiện nhiệm vụ, Chưa có hướng dẫn về thành lập bộ phận, cán bộ chuyên trách tại Ban chỉ huy PCTT-TKCN các cấp để thực hiện các nhiệm vụ về phòng chống thiên tai.

- Tại điểm a, khoản 1, Điều 6, Thông tư số 13/2021/TT-BNNPTNT của Bộ Nông nghiệp và PTNT quy định trách nhiệm của Bộ quản lý chuyên ngành: *"a) Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình xây dựng và ban hành quy định cụ thể bảo đảm yêu cầu phòng, chống thiên tai tại Điều 5 Thông tư này"*. Tuy nhiên đến nay chưa có hướng dẫn để triển khai, thực hiện.

- Nguồn lực thực hiện khắc phục, sửa chữa các công trình hạ tầng về giao thông, thủy lợi... bị thiệt hại, hư hỏng do thiên tai còn rất hạn chế; các trang thiết bị phục vụ công tác ứng phó, khắc phục thiên tai còn sơ sài, chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

- Công tác cảnh báo, dự báo các hiện tượng thời tiết cực đoan như lũ quét, sạt lở đất, mưa lớn cục bộ.....còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt hiện nay trên Sông Phó Đáy, địa bàn huyện Sơn Dương chưa có trạm quan trắc thủy văn, huyện Lâm Bình chưa có trạm quan trắc khí tượng.

- Công tác thu, nộp Quỹ phòng chống thiên tai gặp nhiều khó khăn nhất là đối với các đối tượng là công ty, doanh nghiệp đóng trên địa bàn tỉnh.

c) Đề xuất, kiến nghị

Tuyên Quang là một tỉnh miền núi còn gặp nhiều khó khăn do nguồn thu ngân sách hạn hẹp. Vì vậy để thực hiện tốt công tác phòng chống thiên tai trên địa bàn tỉnh trong những năm tiếp theo, đề nghị các Bộ ngành Trung ương tiếp tục quan tâm và hỗ trợ một số nội dung chính sau:

- Tiếp tục quan tâm, xem xét hỗ trợ kinh phí cho tỉnh để khắc phục các công trình hạ tầng bị thiệt hại do mưa lũ, lũ quét, sạt lở đất năm 2022 và các năm trước gây ra với tổng kinh phí là 303,9 tỷ đồng theo nội dung Báo cáo số 94/BC-UBND ngày 20/9/2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh Tuyên Quang; hỗ trợ kinh phí cho tỉnh để thực hiện Kế hoạch phòng chống sạt lở bờ sông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang theo Kế hoạch số 131/KH-UBND ngày 17/12/2020 thực hiện Quyết định số 957/QĐ-TTg ngày 06/7/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phòng, chống sạt lở bờ sông, bờ biển đến năm 2030.

- Hỗ trợ kinh phí, trang thiết bị cho các đơn vị, ngành thực hiện trực tiếp các nhiệm vụ về khắc phục thiệt hại do thiên tai: Bộ chỉ huy Quân Sự, Sở Nông nghiệp và PTNT, Sở Giao thông vận tải, UBND các huyện, thành phố...; tổ chức các lớp tập huấn về công tác PCTT cho đối tượng là cán bộ trực ban văn phòng Ban chỉ huy cấp tỉnh, huyện.

- Đề nghị Ban hành hướng dẫn cụ thể về việc xây dựng, thành lập bộ phận, lực lượng chuyên trách từ cấp xã đến cấp tỉnh đảm bảo yêu cầu thực hiện các

nhiệm phòng chống thiên tai theo quy định; có quy định giao cho cơ quan quản lý nhà nước có chức năng quản lý, theo dõi đối với các tổ chức kinh tế để thực hiện việc lập kế hoạch và thu Quỹ Phòng chống thiên tai đảm bảo đúng theo quy định.

- Đề nghị Ban hành văn bản pháp lý hướng dẫn theo quy định tại điểm a, khoản 1, Điều 6 Thông tư số 13/2021/TT-BNNPTNT để các địa phương có cơ sở triển khai đảm bảo tính đồng bộ từ các Bộ, ngành Trung ương đến địa phương.

- Sớm hỗ trợ kinh phí để đầu tư xây dựng bổ sung trạm quan trắc thủy văn trên lưu vực sông Phó Đáy, huyện Sơn Dương và trạm khí tượng, huyện Lâm Bình.

II. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NĂM 2023

1. Tiếp tục tổ chức triển khai, thực hiện có hiệu quả Luật Phòng, chống thiên tai, Luật Đê điều và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật; Tổ chức kiện toàn và phân công thành viên Ban chỉ huy PCTT-TKCN các cấp để thống nhất công tác chỉ đạo, điều hành, chỉ huy, tổ chức thực hiện tốt công tác phòng, chống, ứng phó, khắc phục thiên tai.

2. Tiếp tục tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch phòng chống thiên tai giai đoạn 2021 – 2025 đã được phê duyệt; rà soát, cập nhật diễn biến thiên tai và tình hình kinh tế xã hội của tỉnh để xây dựng Kế hoạch phòng chống thiên tai năm 2023; rà soát, điều chỉnh, bổ sung Phương án ứng phó thiên tai trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang đảm bảo đáp ứng yêu cầu phòng chống thiên tai và diễn biến của xu hướng biến đổi khí hậu, diễn biến thiên tai tại địa phương.

3. Sử dụng tổng hợp các nguồn lực, kết hợp lồng ghép đa mục tiêu thực hiện Chỉ thị 42-CT/TU ngày 24/3/2020, Nghị quyết số 76/NQ-CP ngày 18/6/2018, trong đó ưu tiên vào việc nâng cao năng lực đội ngũ làm công tác PCTT ở cơ sở, nâng cấp Văn phòng thường trực các cấp đảm bảo thông tin, chỉ đạo điều hành được liên tục, trực tuyến; đẩy mạnh việc ứng dụng khoa học công nghệ thông tin trong các hoạt động phòng tránh, ứng phó, khắc phục thiên tai...

4. Triển khai thực hiện hiệu quả công tác thu, chi Quỹ Phòng chống thiên tai theo quy định tại Nghị định 78/2021/NĐ-CP ngày 01/8/2021 của Chính phủ. Chỉ đạo tổ chức hỗ trợ khắc phục hậu quả thiên tai đảm bảo đúng mục tiêu, đối tượng và tiết kiệm, hiệu quả.

5. Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến pháp luật, kỹ năng, nhận thức về thiên tai đa dạng về hình thức, đảm bảo thông tin đến được người dân. Tiếp tục đào tạo, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ trực tiếp làm công tác phòng, chống thiên tai, đặc biệt là các đội Xung kích PCTT cấp xã theo quy định của Trung ương để chủ động ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai ngay từ giờ đầu.

6. Thực hiện xã hội hóa, phát huy phương châm "Nhà nước và nhân dân cùng làm", tinh thần trách nhiệm của doanh nghiệp đối với xã hội trong công tác phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn.

7. Đẩy nhanh tiến độ thực hiện khắc phục thiệt hại do thiên tai đối với nguồn kinh phí dự phòng ngân sách Trung ương đã được Thủ tướng Chính phủ hỗ trợ khắc phục hậu quả thiên tai 10 tháng đầu năm 2022 tại Quyết định số 1661/QĐ-TTg ngày 31/12/2022.

Trên đây là báo cáo tổng kết công tác Phòng chống thiên tai năm 2022 và phương hướng nhiệm vụ năm 2023 tỉnh Tuyên Quang, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn - Cơ quan thường trực Ban chỉ huy Phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn tỉnh Tuyên Quang trân trọng báo cáo./.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

CỘNG HOÀ X.H.C.N VIỆT NAM
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
TỈNH TUYÊN QUANG

Nguyễn Công Hàm

Nơi nhận:
- Như trên;
- UBND tỉnh;
- Lãnh đạo sở;
- Lưu VT.

Báo cáo